

ส่วนที่ 1

ความเป็นมาและเป้าหมายการดำเนินงาน

ความเป็นมา

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2530 เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมพัฒนาชุมชน ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) เป็นประจำทุกสองปี เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด โดยจัดระดับการพัฒนาของหมู่บ้านออกเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1 (ล่าช้า) หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 2 (ปานกลาง) และหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 (ก้าวหน้า) จากผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) ปี พ.ศ. 2560 ทั้ง 7 ด้าน 33 ตัวชี้วัด ของจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 32 อำเภอ รวม 3,666 หมู่บ้าน มีหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1 (ล่าช้า) จำนวน 33 หมู่บ้าน ใน 17 อำเภอ หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 2 (ปานกลาง) จำนวน 1,407 หมู่บ้าน หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 (ก้าวหน้า) จำนวน 2,226 หมู่บ้าน

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 จังหวัดนครราชสีมาได้ร่วมกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวน 11 แห่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1 (ล่าช้า) ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในทุกด้าน จึงทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนครราชสีมา โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการดำเนินงานโครงการ “พัฒนาคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านล่าช้าจังหวัดนครราชสีมา” มีวัตถุประสงค์เพื่อหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1 หรือหมู่บ้านล่าช้า ผ่านเกณฑ์ชี้วัด ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา ได้รับมอบหมายจากจังหวัดนครราชสีมาให้รับผิดชอบดำเนินงานภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ในพื้นที่อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

1. หมู่บ้านหนองหลัก หมู่ที่ 3 ตำบลหนองหลัก อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
2. หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป หมู่ที่ 12 ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
3. หมู่บ้านใหม่พัฒนา หมู่ที่ 13 ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

เป้าหมายการดำเนินงาน

1. เพื่อพัฒนาหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2. เพื่อประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ 2

แนวทางการดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา มอบหมายให้สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 9 กิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมศึกษาบริบทชุมชน
2. กิจกรรมปรับกระบวนการทัศน์ตามวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน
4. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตถ่านชีวมวลจากเหง้ามันสำปะหลังและส่งเสริมความรู้ด้านตลาด
5. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ต้นไผ่
6. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลทางการเกษตร
7. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำเกษตรอินทรีย์
8. กิจกรรมติดตามผลการดำเนินโครงการ
9. กิจกรรมจัดทำชุดเผยแพร่สรุปผลการดำเนินโครงการ

แนวทางการดำเนินงาน

1. กิจกรรมศึกษาบริบทชุมชน

- 1.1 ประชุมวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ปี พ.ศ. 2560
- 1.2 ลงพื้นที่ทำความเข้าใจกับหน่วยงานในพื้นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา
- 1.3 ลงพื้นที่ศึกษาบริบทชุมชน สார்วจและทบทวนตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ปี พ.ศ. 2560
- 1.4 ลงพื้นที่สำรวจปัญหา อุปสรรค และความต้องการพัฒนาของประชาชนในหมู่บ้าน
- 1.5 สรุปผลการสำรวจและทบทวนตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ และสรุปปัญหา ความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน
- 1.6 ประชุมรายงานผลการดำเนินงานแก่คณะกรรมการดำเนินงานโครงการฯ
- 1.7 รายงานผลการสรุปข้อมูลตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ปี พ.ศ. 2560 ให้แก่จังหวัดนครราชสีมา

2. **กิจกรรมปรับกระบวนการทัศนคติตามวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**
 - 2.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างแรงบันดาลใจ ให้แนวคิดในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.2 จัดอบรมให้ความรู้ด้านการทำการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนในหมู่บ้าน
3. **กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน**
 - 3.1 ศึกษาบริบทชุมชนเบื้องต้น โดยใช้โทรนในการถ่ายภาพและเก็บข้อมูลของหมู่บ้าน
 - 3.2 ให้ความรู้หลักการจัดทำแผนเพื่อการพัฒนาชุมชน องค์ประกอบของแผนพัฒนาชุมชน และขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน
 - 3.3 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ สถานการณ์ปัจจุบัน ปัจจัยสภาพแวดล้อม แบบมีส่วนร่วมกับชุมชน ด้วยเทคนิค SWOT
 - 3.4 วิเคราะห์ความสำคัญของประเด็นที่ต้องพัฒนา
 - 3.5 ศึกษาแผนพัฒนาหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จ กรณีศึกษา : หมู่บ้านโพนสูง ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
 - 3.6 วิเคราะห์ร่วมกับคนในชุมชนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของหมู่บ้านที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน
 - 3.7 กำหนดแผนงาน กิจกรรม และโครงการร่วมกับชุมชน
 - 3.8 นำข้อมูลที่ได้ส่งคืนชุมชนเพื่อร่วมกันทบทวนข้อมูลอีกครั้งก่อนที่จะเป็นแผนพัฒนาหมู่บ้านแบบมีส่วนร่วมฉบับสมบูรณ์
4. **กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตถ่านชีวมวลจากเหง้ามันสำปะหลังและส่งเสริมความรู้ด้านตลาด**
 - 4.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการเผาถ่านจากเหง้ามันสำปะหลัง โดยใช้ถัง 200 ลิตร
 - 4.2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการผลิตถ่านอัดแท่งจากเหง้ามันสำปะหลัง
 - 4.3 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมกลุ่มด้านการตลาด การสร้างความแตกต่างในตัวผลิตภัณฑ์ หาความต้องการของลูกค้าและตลาดเป้าหมาย การสร้างตราสินค้า การสร้างช่องทางการจัดจำหน่าย การสร้างสื่อโฆษณา และประชาสัมพันธ์ให้กับลูกค้า
5. **กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ต้นไทร**
 - 5.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาเทคนิคการย้อมสีต้นไทร หรือต้นกก แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ
 - 1) ย้อมสีพื้น
 - 2) ย้อมสีด้วยเทคนิคใหม่ เช่น เปีย 3 เปีย 5 และเปีย 7
 - 5.2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการออกแบบลวดลายและทอเสื่อ
 - 5.3 ออกแบบผลิตภัณฑ์จากเสื่อที่ทอได้

- 5.4 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมกลุ่มด้านการตลาด การสร้างความแตกต่างในตัวผลิตภัณฑ์ หาความต้องการของลูกค้าและตลาดเป้าหมาย การสร้างตราสินค้า การสร้างช่องทางการจัดจำหน่าย การสร้างสื่อโฆษณา และประชาสัมพันธ์ให้กับลูกค้า
6. **กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลทางการเกษตร**
- 6.1 จัดอบรมให้ความรู้หลักการทำงาน การใช้และการบำรุงรักษาเครื่องจักรกลทางการเกษตร
- 6.2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการวิธีการดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมเครื่องจักรกลทางการเกษตรได้อย่างถูกต้อง
7. **กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำเกษตรอินทรีย์**
- 7.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิต และขยายเชื้อจุลินทรีย์อย่างง่ายเพื่อใช้ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชที่สำคัญ
- 7.2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการทำปุ๋ยน้ำชีวภาพจากเศษผักผลไม้
- 7.3 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการทำฮอร์โมนเร่งการเจริญเติบโตของพืช
- 7.4 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการทำปุ๋ยหมัก
8. **กิจกรรมติดตามผลการดำเนินโครงการ**
- 8.1 ติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อให้ประชาชนในชุมชนกรอกข้อมูลติดตามผลการดำเนินโครงการ
- 8.2 ลงพื้นที่ตามบ้านเพื่อติดตามและสอบถามข้อมูลผลการนำไปใช้ประโยชน์
9. **กิจกรรมจัดทำชุดเผยแพร่สรุปผลการดำเนินโครงการ**
- 9.1 รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินโครงการ
- 9.2 สรุปผลการดำเนินโครงการ

ส่วนที่ 3

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ประชุมจัดเตรียมความพร้อม
2. เสนอโครงการเพื่ออนุมัติงบประมาณดำเนินโครงการ
3. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ
4. แต่งตั้งผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ
5. ติดต่อประสานงานกับวิทยากร ตัวแทนของอำเภอ และผู้นำชุมชน
6. ติดต่อขอใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรม
7. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรม
8. จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม
9. ดำเนินกิจกรรมทั้ง 9 กิจกรรม
10. ประชุมติดตามผลการดำเนินงานประจำเดือน
11. ติดตามประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน

ส่วนที่ 4

ผลการดำเนินงาน

1. กิจกรรมศึกษาบริบทชุมชน

1.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและคณะทำงาน

งานบริการวิชาการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

1.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- 1) เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกับคนในชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานเป็นพี่เลี้ยงพัฒนาหมู่บ้าน
- 2) เพื่อสำรวจและทบทวนตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ปี พ.ศ.2560
- 3) เพื่อสำรวจปัญหา อุปสรรค และความต้องการพัฒนาของหมู่บ้าน

1.3 หน่วยงานผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

1.4 กลุ่มเป้าหมาย

หมู่บ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป และหมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง

อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

1.5 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

วันที่ 5 - 6 , 16 มีนาคม 2561 และ วันที่ 8 - 9 พฤษภาคม 2561

1.6 สถานที่ดำเนินโครงการ

- 1) ที่ว่าการอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
- 2) หมู่บ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
- 3) หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
- 4) หมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

1.7 กิจกรรมการดำเนินงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา ได้เข้าพบตัวแทนหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย นายอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ พัฒนาการตำบล นายกองค้การบริหารส่วนตำบล กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน พร้อมทั้งได้ลงพื้นที่ 3 หมู่บ้านดังกล่าว เพื่อทบทวน ตรวจสอบข้อมูลตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน รับฟังปัญหา ความต้องการ และสอบถามข้อมูลตามแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) พร้อมกับได้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือการให้บริการทางวิชาการ (MOU) ระหว่าง สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน กับ อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา แสดงดังภาพที่ 4.1 – 4.7



ภาพที่ 4.1 เข้าพบตัวแทนหน่วยงานต่าง ๆ ณ ที่ว่าการอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา



ภาพที่ 4.2 บันทึกข้อตกลงความร่วมมือการให้บริการทางวิชาการ ระหว่าง สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน กับ อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา



ภาพที่ 4.3 รับฟังปัญหา ความต้องการ และสอบถามข้อมูล ณ หมู่บ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก
อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา



ภาพที่ 4.4 รับฟังปัญหา ความต้องการ และสอบถามข้อมูล ณ หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา



ภาพที่ 4.5 รับฟังปัญหา ความต้องการ และสอบถามข้อมูล ณ หมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา



ภาพที่ 4.6 ทบทุน ตรวจสอบข้อมูลตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ณ เกษตรอำเภอูมพวง ,บ้านหนองหลัก
บ้านใหม่ปฏิรูป และหมู่บ้านใหม่พัฒนา อำเภอูมพวง จังหวัดนครราชสีมา



ภาพที่ 4.7 ลงพื้นที่สำรวจความต้องการ ณ บ้านหนองหลัก ,บ้านใหม่ปฏิรูป และหมู่บ้านใหม่พัฒนา
อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

จากการรับฟังปัญหา ความต้องการ และสอบถามข้อมูล พร้อมทั้งทบทวน ตรวจสอบและสำรวจพื้นที่พบว่าข้อมูลพื้นฐานที่หมู่บ้านไม่ผ่านเกณฑ์ มีทั้งข้อมูลที่เกิดขึ้นจริง และเกิดจากการกรอกข้อมูลของตัวแทนชุมชน และระบบการประมวลผลที่คลาดเคลื่อน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หมู่บ้านหนองหลัก หมู่ที่ 3 ตำบลหนองหลัก อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ข้อมูลจังหวัดไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 11 ข้อ จากการสำรวจพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ 6 ข้อ และผ่านเกณฑ์ 5 ข้อ ดังนี้

ไม่ผ่านเกณฑ์ 6 ข้อ ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 6 การมีที่ดินทำกิน พบว่า มีประชากรต่างถิ่นย้ายมาตั้งถิ่นฐาน ประกอบกับมีการขยายตัวของประชากรในพื้นที่ ทำให้เกิดการเช่าที่ดินทำกินจากญาติ พี่น้อง และบางส่วนขาดเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน มีจำนวนครัวเรือนที่เช่าที่ดินทำกินทั้งเช่าบางส่วนและเช่าที่ดินทั้งหมด จำนวน 48 ครัวเรือนจาก จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 131 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 36.64

ตัวชี้วัดที่ 12 ผลผลิตจากการทำเกษตรอื่นๆ เนื่องจากข้อจำกัดด้านพื้นที่ แหล่งน้ำ ส่งผลให้เพาะปลูกพืชได้ชนิดเดียว

ตัวชี้วัดที่ 24 การเรียนรู้โดยชุมชน พบว่าไม่มีแหล่งเรียนรู้ประจำหมู่บ้าน

ตัวชี้วัดที่ 26 คุณภาพดิน จากการสำรวจพบว่าดินในพื้นที่ตำบลหนองหลักเป็นชุดดินกุลาร่องไห้ ซึ่งมีข้อจำกัดเป็นดินเค็มต่าง มีเกลือโซเดียมสูง และชุดดินพิมาย มีข้อจำกัดเป็นดินเหนียวจัด

ตัวชี้วัดที่ 30 การจัดการสภาพแวดล้อม พบว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลมีการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะประเภทต่าง ๆ แต่ไม่มีการเข้ามาจัดเก็บขยะพิษออกไปทำลายอย่างถูกวิธี

ตัวชี้วัดที่ 32 ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ พบว่า พื้นที่หมู่บ้านเป็นพื้นที่ลุ่มติดแม่น้ำ มีความเสี่ยงจากอุทกภัยซึ่งจะประสบปัญหาเฉพาะพื้นที่การเกษตรเท่านั้น

ผ่านเกณฑ์ 5 ข้อ ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 18 ระดับการศึกษาของประชาชน จากการสำรวจตัวแทนชุมชนผู้กรอกข้อมูลไม่เข้าใจเกณฑ์การชี้วัดของแบบสอบถาม จึงกรอกข้อมูลคลาดเคลื่อน

ตัวชี้วัดที่ 19 อัตราการเรียนรู้ต่อของประชาชน จากการสำรวจตัวแทนชุมชนผู้กรอกข้อมูลไม่เข้าใจเกณฑ์การชี้วัดแบบสอบถาม จึงกรอกข้อมูลคลาดเคลื่อน

ตัวชี้วัดที่ 20 การได้รับการศึกษา จากการสำรวจตัวแทนชุมชนผู้กรอกข้อมูลไม่เข้าใจเกณฑ์การชี้วัดของแบบสอบถาม จึงกรอกข้อมูลคลาดเคลื่อน

ตัวชี้วัดที่ 21 การมีส่วนร่วมของชุมชน จากการสำรวจเอกสารหลักฐานที่หมู่บ้านดำเนินการประชุมเพื่อแจ้งข่าวสารให้กับประชาชนเป็นประจำและมีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างชุมชนมากกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ตัวชี้วัดที่ 22 การรวมกลุ่มของชุมชน จากการสำรวจมีเอกสารหลักฐานรายชื่อสมาชิกกลุ่มกองทุนหมู่บ้านหนองหลัก จำนวน 80 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 59 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด มากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป หมู่ที่ 12 ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ข้อมูลจังหวัดตกเกณฑ์ จำนวน 11 ข้อ จากผลการสำรวจพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ 5 ข้อ และผ่านเกณฑ์ 6 ข้อ ดังนี้

ไม่ผ่านเกณฑ์ 5 ข้อ ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 6 การมีที่ดินทำกิน พบว่าพื้นที่ดินทำการเกษตรส่วนใหญ่ของหมู่บ้านเป็นพื้นที่จัดสรรจากสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีบางครัวเรือนที่ไม่มีที่ดินของตนเองต้องเช่าที่ดินทั้งหมดมากกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ตัวชี้วัดที่ 8 การมีงานทำ ปรากฏว่าข้อมูล คนอายุ 15 - 59 ปีเต็ม มีการประกอบอาชีพและมีรายได้น้อยกว่าร้อยละ 80

ตัวชี้วัดที่ 12 ผลผลิตจากการทำเกษตรอื่นๆ

ตัวชี้วัดที่ 16 การป้องกันโรคติดต่อ พบว่ามีผู้ป่วยตายด้วยโรคตับอักเสบชนิดบี จำนวน 1 คน

ตัวชี้วัดที่ 32 ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ พบว่ามีความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติจากน้ำไหลหลากช่วงฤดูฝนและไม่มีเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือภัยพิบัติ

ผ่านเกณฑ์ 6 ข้อ ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 4 น้ำเพื่อการเกษตร จากการสำรวจมีน้ำเพื่อการเกษตรเพียงพอเฉพาะฤดูฝน

ตัวชี้วัดที่ 7 การติดต่อสื่อสาร จากการสำรวจมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกครัวเรือน แต่สัญญาณไม่ดี

ตัวชี้วัดที่ 20 การได้รับการศึกษา จากการสำรวจตัวแทนชุมชนผู้กรอกข้อมูลไม่เข้าใจเกณฑ์การชี้วัดของแบบสอบถาม

ตัวชี้วัดที่ 21 การมีส่วนร่วมของชุมชน จากการสำรวจเอกสารหลักฐานที่หมู่บ้านดำเนินการประชุมเพื่อแจ้งข่าวสารให้กับประชาชนเป็นประจำและมีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างชุมชนมากกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด จากการสอบถามผู้นำหมู่บ้าน ปรากฏว่าจำนวนครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริงมีเพียง 60 ครัวเรือน

ตัวชี้วัดที่ 23 การเข้าถึงแหล่งเงินทุน จากการสำรวจเอกสารหลักฐานรายชื่อการเข้าถึงแหล่งเงิน ถ้านับจำนวนครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริง มีเพียง 60 ครัวเรือน มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของครัวเรือนทั้งหมดที่มีอยู่จริง

ตัวชี้วัดที่ 24 การเรียนรู้โดยชุมชน จากการสำรวจโดยสอบถามผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ในรอบปีที่ผ่านมามีตัวแทนคนในหมู่บ้าน จำนวน 5 ครัวเรือนเข้าร่วมศึกษาดูงานจากศูนย์การเรียนรู้ การปลูกมันสำปะหลังแปลงใหญ่ ของสำนักงานเกษตรอำเภอชุมพวง คิดเป็นร้อยละ 8.33 ซึ่งตามเกณฑ์การชี้วัดระหว่าง 5 - 10 ของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกทั้งหมด

หมู่บ้านใหม่พัฒนา หมู่ที่ 13 ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ข้อมูลจังหวัดไม่ผ่านเกณฑ์ 11 ข้อ จากการสำรวจพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ 4 ข้อ และผ่านเกณฑ์ 7 ข้อ ดังนี้

ไม่ผ่านเกณฑ์ 4 ข้อ ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 6 การมีที่ดินทำกิน พบว่าพื้นที่ดินทำการเกษตรส่วนใหญ่ของหมู่บ้านเป็นพื้นที่จัดสรรจากสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีบางครัวเรือนที่ไม่มีที่ดินของตนเองต้องเช่าที่ดินทั้งหมดมากกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ตัวชี้วัดที่ 9 การทำงานในสถานประกอบการ พบว่าหมู่บ้านมีโรงงานไม้สับยูคา (SCG) จากจำนวนครัวเรือนที่ทำงานในสถานประกอบการที่อยู่ภายในตำบลนี้ น้อยกว่าร้อยละ 5 ของครัวเรือนทั้งหมด

ตัวชี้วัดที่ 16 การป้องกันโรคติดต่อ พบว่ามีผู้ป่วยที่ตายด้วยโรคติดต่ออีกเสบชนิดปี จำนวน 1 คน

ตัวชี้วัดที่ 32 ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ พบว่าหมู่บ้านมีความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติน้ำไหลหลากและมีการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ ไม่ครบตามเกณฑ์การชี้วัดที่กำหนด

ผ่านเกณฑ์ 7 ข้อ ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 1 ถนน จากการสำรวจถนนเส้นหลักภายในหมู่บ้านที่ใช้การไม่ได้ตลอดทั้งปี ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงและซ่อมแซม โดยได้รับงบประมาณจากจังหวัดนครราชสีมา

ตัวชี้วัดที่ 7 การติดต่อสื่อสาร จากการสำรวจเกิดจากการประมวลผลของระบบผิดพลาด เนื่องจากหมู่บ้านกรอกข้อมูลครัวเรือนที่มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งหมด จำนวน 112 ครัวเรือน จากจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 135 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 83 ของครัวเรือนทั้งหมดจึงผ่านเกณฑ์

ตัวชี้วัดที่ 19 อัตราการเรียนรู้ต่อของประชาชน จากการสำรวจไม่มีการบันทึกข้อมูลในแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2 ค) เมื่อตรวจสอบจากข้อมูลพื้นฐาน 2560 - 2564 (จปฐ) แล้วพบว่าผ่านเกณฑ์

ตัวชี้วัดที่ 20 การได้รับการศึกษา จากการสำรวจไม่มีการบันทึกข้อมูลในแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2 ค) เมื่อตรวจสอบจากข้อมูลพื้นฐาน 2560 - 2564 (จปฐ) แล้วพบว่าผ่านเกณฑ์

ตัวชี้วัดที่ 22 การรวมกลุ่มของชุมชน จากการสำรวจหลักฐานเอกสารสมุดบัญชีคุมค่าของกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน และเอกสารบันทึกการขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรปลูกมันสำปะหลังและข้าวประจำปี 2560 มากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ตัวชี้วัดที่ 23 การเข้าถึงแหล่งเงินทุน จากการสำรวจรายชื่อจากหลักฐานเอกสารสมุดบัญชีคุมค่าของกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน มากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ตัวชี้วัดที่ 24 การเรียนรู้โดยชุมชน จากการสำรวจในรอบปีที่ผ่านมามีตัวแทนคนในหมู่บ้านเข้าร่วมศึกษาดูงานจากศูนย์การเรียนรู้การปลูกมันสำปะหลังแปลงใหญ่ ของสำนักงานเกษตรอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา และมีกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มสตรีของหมู่บ้าน และอสม.ของหมู่บ้าน ได้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

- 1) ทำให้ทราบข้อเท็จจริงข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน
- 2) ทราบปัญหา ความต้องการ โอกาส และอุปสรรคในการพัฒนาของหมู่บ้าน

1.9 สรุปผลผลิตและผลกระทบที่ได้จากการจัดกิจกรรม

ผลผลิต

1) อาจารย์และเจ้าหน้าที่ ได้ข้อมูลบริบทชุมชนที่แท้จริง ทั้งทางด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงปัญหาและความต้องการของชุมชน

2) ทราบข้อมูลตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ปี พ.ศ. 2561 ที่แท้จริง จำนวน 3 หมู่บ้าน ในอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

บ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก จากเดิมตัวชี้วัดไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 11 ข้อ ภายหลังจากการสำรวจข้อมูลพบว่าหมู่บ้านหนองหลักมีตัวชี้วัดไม่ผ่านจริงจำนวน 6 ข้อ

บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง จากเดิมตัวชี้วัดไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 11 ข้อ ภายหลังจากการสำรวจข้อมูลพบว่าหมู่บ้านหนองหลักมีตัวชี้วัดไม่ผ่านจริงจำนวน 5 ข้อ

บ้านใหม่ปฏิรูป ตำบลโนนรัง จากเดิมตัวชี้วัดไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 11 ข้อ ภายหลังจากการสำรวจข้อมูลพบว่าหมู่บ้านหนองหลักมีตัวชี้วัดไม่ผ่านจริงจำนวน 4 ข้อ

ผลกระทบ

- 1) นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านในกิจกรรมที่ 3
- 2) นำข้อมูลมาทบทวนและวิเคราะห์ เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กับชุมชน

1.10 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอด / ปรับปรุง

-

2. กิจกรรมปรับกระบวนการทัศน์ตามวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและคณะทำงาน

งานบริการวิชาการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา

2.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1) เพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างแรงบันดาลใจ และให้แนวคิดในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) เพื่อให้ความรู้ด้านการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงแก่คนในชุมชน

2.3 หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรม

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา

2.4. กลุ่มเป้าหมาย

หมู่บ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป และหมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

2.5 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ระหว่างวันที่ 10 – 12 มิถุนายน 2561

2.6 สถานที่ดำเนินโครงการ

- 1) บ้านศาลา ตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
- 2) ศูนย์เรียนรู้เพชรพิมาย ตำบลรังนกใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

2.7 กิจกรรมการดำเนินงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดกิจกรรมปรับกระบวนการทัศน์ตามวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำคณะกรรมการและตัวแทนของทั้ง 3 หมู่บ้านประกอบด้วย

วันที่ 10 มิถุนายน 2561 ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ใหญ่องอาจ กล้าพิมาย เป็นวิทยากรบรรยายพร้อมทั้งนำผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาดูงานการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ณ บ้านศาลา ตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา (หมู่บ้านราชมงคล) เพื่อให้ชาวบ้านเห็นแนวคิดการทำงานนอกเหนือจากการปลูก

ข้าวจำหน่ายเพื่อการบริโภคแล้ว การปลูกข้าวเพื่อจำหน่ายเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าว ยังเป็นอีกหนึ่งทางเลือกเมื่อราคาผลผลิตข้าวตกต่ำ

ระหว่างวันที่ 11 – 12 มิถุนายน 2561 ได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์วีรยุทธ ศรีเลอจันทร์ (อาจารย์ทอง ธรรมดา) ให้ความรู้ด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ เช่น การปลูกข้าว การปลูกมันสำปะหลัง และพืชอื่นๆ โดยการนำทฤษฎีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งการปรับกระบวนการทัศน์ของผู้เข้าร่วมโครงการ ณ ศูนย์เรียนรู้เพชรพิมาย ตำบลลังกาใหญ่ อำเภอพิจมาย จังหวัดนครราชสีมา แสดงดังภาพที่ 4.8 – 4.9



ภาพที่ 4.8 ศึกษาดูงานการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ณ บ้านศาลา ตำบลลังกาใหญ่ อำเภอพิจมาย จังหวัดนครราชสีมา



ภาพที่ 4.9 อบรมการปรับกระบวนการทัศน์ตามวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ณ ศูนย์เรียนรู้เพชรพิมาย ตำบลลังกาใหญ่ อำเภอพิจมาย จังหวัดนครราชสีมา

จากการดำเนินกิจกรรมปรับกระบวนการทัศน์ตามวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คณะกรรมการและตัวแทนของทั้ง 3 หมู่บ้าน ได้รับความรู้ด้านการเกษตรและหลักการใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เข้าร่วมอบรมได้เป็นอย่างดี หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมอบรมมีความไว้วางใจ เชื่อมั่น และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน แสดงให้เห็นว่า การปรับแนวคิด การสร้างความเข้าใจ การสร้างความรู้ และการสร้างคน เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนา และดำเนินการในขั้นต่อ ๆ ไป

2.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินกิจกรรม

- 1) ผู้เข้าร่วมโครงการมีแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้และเทคนิคด้านการทำการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง

2.9 สรุปผลผลิตและผลกระทบที่ได้จากการจัดกิจกรรม

ผลผลิต

- 1) ประชาชนบ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง และบ้านใหม่ปฏิรูป ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 35 คน ได้แนวคิด องค์กรความรู้ และแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ประชาชนประเมินความพึงพอใจผลการดำเนินกิจกรรมร้อยละ 87.78

ผลกระทบ

- 1) นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.10 แก้ไขปัญหาของหมู่บ้านตัวชีวิตที่ตกเกณฑ์ด้านใด

- 1) ตัวชีวิตที่ 24 การเรียนรู้โดยชุมชน

2.11 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอด / ปรับปรุง

- 1) ควรจัดกิจกรรมอบรมอย่างต่อเนื่องจนกว่าคนในชุมชนจะสามารถมองเห็นภาพ มีความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้
- 2) เลือกคนในชุมชนที่สมัครใจและมีความพร้อมในการจัดทำทำการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่คนในหมู่บ้าน

3. กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน

3.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและคณะทำงาน

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิคม บุญญานุสิทธิ์
- 2) งานบริการวิชาการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา

3.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาขององค์กรท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด หรือแผนพัฒนาของส่วนราชการ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านได้

3.3 หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรม

- 1) คณะศิลปกรรมและออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา
- 2) สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา

3.4 กลุ่มเป้าหมาย

หมู่บ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป และหมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

3.5 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

- 1) ครั้งที่ 1 วันที่ 3 พฤษภาคม 2561
- 2) ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 5-6 และ 11 กรกฎาคม 2561
- 3) ครั้งที่ 3 วันที่ 30 กรกฎาคม 2561
- 4) ครั้งที่ 4 วันที่ 9 สิงหาคม 2561
- 5) ครั้งที่ 5 ระหว่างวันที่ 16 และ 18-19 สิงหาคม 2561

3.6 สถานที่ดำเนินโครงการ

- 1) อาคาร 8 สำนักงานวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 2) บ้านโพสูง ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
- 3) หมู่บ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
- 4) หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
- 5) หมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

3.7 กิจกรรมการดำเนินงาน

คณะศิลปกรรมและออกแบบอุตสาหกรรม จัดกิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านแบบมีส่วนร่วม โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์นิคม บุญญานุสิทธิ์ อาจารย์สังกัดคณะศิลปกรรมและออกแบบอุตสาหกรรมเป็นวิทยากรหลัก พร้อมทั้งนักศึกษาในสังกัดและเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นผู้ช่วยในการดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วยการศึกษาบริบทชุมชนด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจและสังคม การจัดเวทีเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากชาวบ้าน/ตัวแทนของหมู่บ้าน เช่น ทรัพยากรที่มีในหมู่บ้าน ปัญหา ความต้องการพัฒนา ปฏิทินประจำปี

และกำหนดแผนงาน กิจกรรมโครงการ การนำข้อมูลที่ได้จากการจัดเวทีมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนา หมู่บ้านและการนำข้อมูลที่ได้ส่งคืนชุมชนเพื่อร่วมกันทบทวนข้อมูลก่อนที่จะเป็นแผนพัฒนาหมู่บ้านแบบมีส่วนร่วม ควบคู่ไป แสดงดังภาพที่ 4.10 – 4.15



(ก) บ้านหนองหลัก



(ข) บ้านใหม่พัฒนา

ภาพที่ 4.10 ภาพถ่ายทางอากาศโดยอากาศยานไร้คนบิน



ภาพที่ 4.11 คณะกรรมการและผู้แทนของชุมชนทั้ง 3 หมู่บ้าน ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนา ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน



(ก) รวบรวมข้อมูลจากชาวบ้าน วันที่ 5 กรกฎาคม 2561



(ข) คัดเลือกข้อมูลการจัดทำแผนแก้มือบ้าน วันที่ 19 สิงหาคม 2561

ภาพที่ 4.12 ทำแผนพัฒนาของหมู่บ้านหนองหลัก



(ก) รวบรวมข้อมูลจากชาวบ้าน วันที่ 14 กรกฎาคม 2561



(ข) คั้นข้อมูลการจัดทำแผนแก้มุ่บ้าน 16 สิงหาคม 2561

ภาพที่ 4.13 ทำแผนพัฒนาของหมู่บ้านใหม่ปฏิรูป



(ก) รวบรวมข้อมูลจากชาวบ้าน 6 กรกฎาคม 2561



(ข) คั้นข้อมูลการจัดทำแผนแก่มุ่บ้าน 18 สิงหาคม 2561

ภาพที่ 4.14 ทำแผนพัฒนาของหมู่บ้านใหม่พัฒนา



ภาพที่ 4.15 ศึกษาแผนพัฒนาของหมู่บ้านโพนสูง ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

3.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

- 1) คนในชุมชนมีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญในการทำแผนพัฒนาของหมู่บ้าน
- 2) คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาของหมู่บ้าน
- 3) ได้แผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของหมู่บ้านทั้ง 3 หมู่บ้าน

3.9 สรุปผลผลิตและผลกระทบที่ได้จากการจัดกิจกรรม

ผลผลิต

- 1) ประชาชนหมู่บ้านหนองหลักเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 40 คน
- 2) ประชาชนหมู่บ้านใหม่ปฏิรูปเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 50 คน
- 3) ประชาชนหมู่บ้านใหม่พัฒนาเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 87 คน
- 4) มีแผนพัฒนาของหมู่บ้านที่เกิดจากการทำแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

ผลกระทบ

- 1) นำแผนพัฒนาของหมู่บ้านที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนไปพัฒนาหมู่บ้าน

3.10 แก้ไขปัญหาของหมู่บ้านตัวชี้วัดที่ตกเกณฑ์ด้านใด

ตามบันทึกข้อตกลง MOU ใน ข้อ 3 คือ ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาขององค์กรท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด หรือแผนพัฒนาของส่วนราชการ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านได้

3.11 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอด / ปรับปรุง

- 1) ควรมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาบริบทของหมู่บ้านมากกว่านี้
- 2) ควรขยายระยะเวลาในการจัดทำแผนเป็นระยะเวลา 2 ปี เพื่อให้ได้แผนที่มีความสมบูรณ์

4. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตถ่านชีวมวลจากเหง้ามันสำปะหลังและส่งเสริมความรู้ด้านตลาด

4.1 อบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตถ่านชีวมวลจากเหง้ามันสำปะหลัง

4.1.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและคณะทำงาน

- | | |
|------------------|---------------|
| 1) นายพิตินันท์ | วสันตเสนานนท์ |
| 2) นายรัชพัฒน์ | ศาสตร์สูงเนิน |
| 3) นายพงษ์ศักดิ์ | รุกระโทก |

4.1.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- 1) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการเผาถ่านจากเหง้ามันสำปะหลัง โดยใช้ถัง 200 ลิตร
- 2) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการผลิตถ่านอัดแท่งจากเหง้ามันสำปะหลัง

4.1.3 หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรม

วิทยาลัยนวัตกรรมการอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

4.1.4 กลุ่มเป้าหมาย

หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป และหมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

4.1.5 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ระหว่างวันที่ 27 – 28 มิถุนายน 2561

4.1.6 สถานที่ดำเนินโครงการ

หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

4.1.7 กิจกรรมการดำเนินงาน

วิทยาลัยนวัตกรรมการอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา ดำเนินกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตถ่านชีวมวลจากเห้ง้ามันสำปะหลัง ดังนี้

วันที่ 27 มิถุนายน 2561 ได้รับความอนุเคราะห์จาก คุณอยู่ แคมพลกรัง (วิทยากรจากกระทรวงพลังงาน) เป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเผาถ่านโดยใช้ถัง 200 ลิตร พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความรู้ ขั้นตอนการเผาถ่าน การถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการเผาถ่านจากเห้ง้ามันสำปะหลัง แสดงดังภาพที่ 4.16 – 4.17



ภาพที่ 4.16 การให้ความรู้เกี่ยวกับถ่าน



ภาพที่ 4.17 การให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเผาถ่านโดยใช้ถัง 200 ลิตร

วันที่ 28 มิถุนายน 2561 มีอาจารย์พิตินันท์ วสันตเสนานนท์ อาจารย์รัชพัฒน์ ศาสตร์สูงเนิน และอาจารย์พงษ์ศักดิ์ รุนกระโทก อาจารย์สังกัดวิทยาลัยนวัตกรรมการอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

มงคลอีสาน เป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตถ่านอัดแท่งจากเหง้ามันสำปะหลัง กระบวนการอัดถ่านแท่งจากเหง้ามันสำปะหลังโดยใช้เครื่องอัดถ่าน ซึ่งในแต่ละขั้นตอน แสดงดังภาพที่ 4.18 – 4.19



ภาพที่ 4.18 การให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตถ่านอัดแท่งจากเหง้ามันสำปะหลัง



ภาพที่ 4.19 กระบวนการอัดถ่านแท่งจากเหง้ามันสำปะหลังโดยใช้เครื่องอัดถ่าน

4.1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

- 1) ผู้เข้าร่วมโครงการเข้าใจกระบวนการเผาถ่านจากเหง้ามันสำปะหลัง โดยใช้ถัง 200 ลิตร
- 2) ผู้เข้าร่วมโครงการเข้าใจกระบวนการผลิตถ่านอัดแท่งจากเหง้ามันสำปะหลัง
- 3) ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถผลิตถ่านอัดแท่งจากเหง้ามันสำปะหลังเพื่อจำหน่ายได้

4.1.9 สรุปผลผลิตและผลกระทบที่ได้จากการจัดกิจกรรม

ผลผลิต

- 1) ประชาชนบ้านใหม่ปฏิรูปเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 44 คน
- 2) องค์ความรู้ในการเผาถ่านจากเหง้ามันสำปะหลัง และกระบวนการอัดถ่านแท่งจากเหง้ามันสำปะหลัง
- 3) ประชาชนประเมินความพึงพอใจผลการดำเนินกิจกรรมร้อยละ 84.80

ผลกระทบ

1) สามารถเผาถ่านจากเหง้ามันสำปะหลัง โดยใช้ถัง 200 ลิตร และอัดแท่งถ่านจากเหง้ามันสำปะหลัง เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนได้

4.1.10 แก้ไขปัญหาของหมู่บ้านตัวชี้วัดที่ตกเกณฑ์ด้านใด

1) ตัวชี้วัดที่ 8 การมีงานทำ

4.1.11 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอด / ปรับปรุง

1) ควรมีการผสมถ่านที่เผาจากไม้เนื้อแข็งในกระบวนการอัดแท่ง เนื่องจากถ่านที่ได้จากเหง้ามันสำปะหลังมีประสิทธิภาพต่ำ ให้ความร้อนน้อยกว่าถ่านที่เผาจากไม้เนื้อแข็ง

2) ควรมีการปรับปรุงทรงของถ่านเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่า

4.2 อบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมความรู้ด้านการตลาด

4.2.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและคณะทำงาน

- | | |
|-----------------------------|----------------------|
| 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุขุฎี | เทียมเทศ บุญมาสูงทรง |
| 2) นายปรีม | หนูนนัต |
| 3) นางสาวณพรรณ | สินธุศิริ |
| 4) นางสาวเกศชญา | ธงประชา |
| 5) นางสาวสุมาลี | เอกพล |

4.2.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- 1) เพื่อสามารถกำหนดอัตลักษณ์ของถ่านจากเหง้ามันสำปะหลังได้
- 2) เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางการตลาดของถ่านจากเหง้ามันสำปะหลัง
- 3) เพื่อสามารถคำนวณต้นทุนสินค้าและกำหนดราคาของของถ่านจากเหง้ามันสำปะหลัง

4.2.3 หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรม

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

4.2.4 กลุ่มเป้าหมาย

หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป และหมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

4.2.5 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

วันที่ 29 มิถุนายน 2561

4.2.6 สถานที่ดำเนินโครงการ

บ้านใหม่ปฏิรูป ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

4.2.7 กิจกรรมการดำเนินงาน

การดำเนินกิจกรรมได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรจากคณะบริหารธุรกิจ ให้ความรู้ด้านการกำหนดอัตลักษณ์ของถ่านจากเหง้ามันสำปะหลัง สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางการตลาด วิธีการคำนวณต้นทุนสินค้าและกำหนดราคาของถ่านได้ แสดงดังภาพที่ 4.20



ภาพที่ 4.20 อบรมความรู้ด้านการตลาด

4.2.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

- 1) ผู้เข้าร่วมอบรม สามารถกำหนดอัตลักษณ์ของถ่านไม้จากเหง้ามันสำปะหลังได้
- 2) ผู้เข้าร่วมอบรม มีความเข้าใจเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางการตลาดของถ่านไม้จากเหง้ามันสำปะหลัง
- 3) ผู้เข้าร่วมอบรม สามารถคำนวณต้นทุนสินค้าและกำหนดราคาของถ่านไม้จากเหง้ามันสำปะหลังได้
- 4) ผู้เข้าร่วมอบรม เกิดการรวมกลุ่มเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบที่มีอยู่ในพื้นที่ได้

4.2.9 สรุปผลผลิตและผลกระทบที่ได้จากการจัดกิจกรรม

ผลผลิต

- 1) ประชาชนบ้านใหม่ปฏิรูปเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 44 คน
- 2) มีความรู้ด้านการตลาด การกำหนดราคาสินค้าที่เหมาะสม
- 3) ประชาชนประเมินความพึงพอใจผลการดำเนินกิจกรรมร้อยละ 84.80

ผลกระทบ

- 1) สามารถกำหนดต้นทุนและราคาถ่านอัดแท่งจากเหง้ามันสำปะหลัง

4.2.10 แก้ไขปัญหาของหมู่บ้านตัวชี้วัดที่ตกเกณฑ์ด้านใด

- 1) ตัวชี้วัดที่ 8 การมีงานทำ

4.2.11 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอด / ปรับปรุง

- 1) ส่งเสริมให้มีการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน เพื่อความยั่งยืนต่อไป
- 2) ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาครัฐ เพื่อต่อยอดให้ฐานการผลิตมั่นคง

5. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ต้นไหล

5.1 อบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นไหล

5.1.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและคณะทำงาน

- 1) นางสาวเมธวีดี พยัมประโคน
- 2) งานบริการวิชาการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

นครราชสีมา

5.1.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- 1) พัฒนาเทคนิคการย้อมสีเส้นใยจากต้นไหล หรือต้นกก เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์
- 2) ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกกไหล

5.1.3 หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรม

- 1) คณะศิลปกรรมและออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา
- 2) สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

5.1.4 กลุ่มเป้าหมาย

หมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

5.1.5 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ระหว่างวันที่ 14 – 18 มิถุนายน 2561

5.1.6 สถานที่ดำเนินโครงการ

ศาลาหมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

5.1.7 กิจกรรมการดำเนินงาน

การดำเนินกิจกรรมได้รับความอนุเคราะห์จากนางสาวเมธวดี พยัฒประโคน อาจารย์สังกัด คณะศิลปกรรมและออกแบบอุตสาหกรรม ให้เกียรติเป็นวิทยากร มีบุคลากรของสถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นผู้ช่วยวิทยากรในการจัดกิจกรรมเทคนิคการย้อมสีเส้นใยกอก เพื่อใช้ในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งการออกแบบและพัฒนากระดาษเป่าสุภาพสตรี โดยใช้ผลิตภัณฑ์จากต้นกก เป็นกระบวนการผลิตด้วยมือทุกขั้นตอน ใช้รูปแบบการทอตามภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสืบทอดอยู่ในชุมชน การจัดกิจกรรมครั้งนี้ต้องการพัฒนารูปแบบของสีเส้นและผลิตภัณฑ์จากเส้นใยกอกที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อสร้างรายได้จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่แล้วให้ได้ประโยชน์สูงสุด โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเทคนิคการย้อมสีเพื่อสร้างลวดลายของเสื้อผ้าใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิม มีกระบวนการผลิตที่เรียบง่ายไม่ซับซ้อน และสามารถใช้เครื่องมือที่มีอยู่ในชุมชนหรือหาได้ง่ายภายในท้องถิ่น แสดงดังภาพที่ 4.21 – 4.26



ภาพที่ 4.21 ผลิตภัณฑ์เดิมของกลุ่มแม่บ้านบ้านใหม่พัฒนา



(ก) เส้นใยกกที่ผ่านการย้อมแบบเดิม



(ข) เส้นใยกก ถักเป็นเปีย 3 และเปีย 5 เพื่อย้อมสี



(ค) การย้อมสีกก



(ง) เส้นใยกกที่ได้จากการย้อมเปีย 3

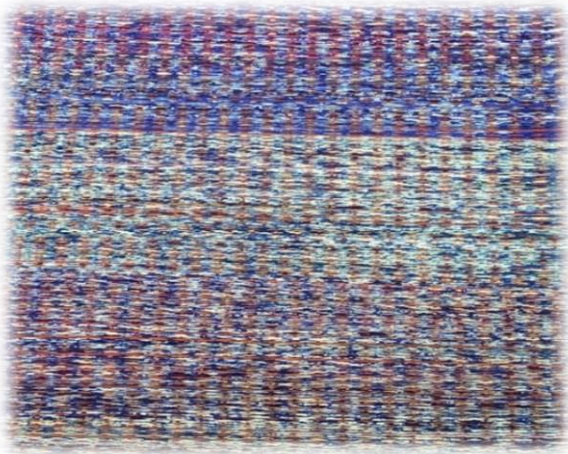


(จ) เส้นใยกกที่ได้จากการย้อมเปีย 5

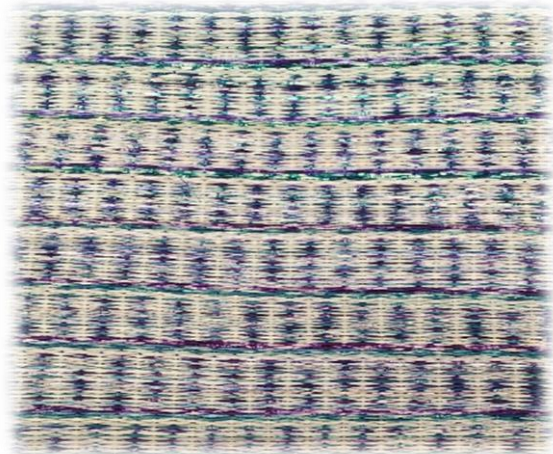
ภาพที่ 4.22 การย้อมสีเส้นใยกก



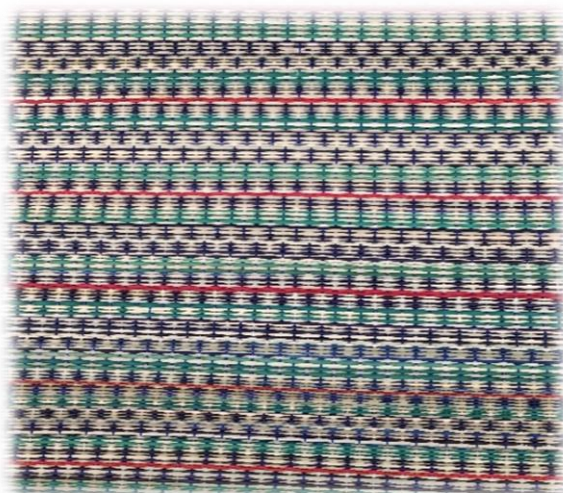
ภาพที่ 4.23 การทอเสื่อกกโดยใช้เครื่องมือที่มีอยู่ในท้องถิ่น



(ก) การทอผสมระหว่างเส้นใยย้อมสีเปีย 3 และเปีย 5



(ข) การทอผสมระหว่างเส้นใยธรรมชาติ เส้นใยย้อมสีลายเปียและสีพื้น



(ค) การทอเส้นใยสีพื้น 5 สี โดยเรียงไล่ตามน้ำหนักสีจากสีอ่อนไปสีเข้ม



ภาพที่ 4.24 การทอเสื่อกกในรูปแบบต่าง ๆ



(ก) เสื่อกกยกลาย ที่ออกแบบลวดลายให้เรียบง่ายขึ้น



(ข) เสื่อกกที่ทอเสร็จแล้ว

ภาพที่ 4.25 ผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก



ภาพที่ 4.26 การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก

5.1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

- 1) ผู้เข้าร่วมอบรม ได้เทคนิคการย้อมสีแบบใหม่
- 2) ผู้เข้าร่วมอบรม ได้ความรู้เรื่องการออกแบบลวดลายแบบใหม่
- 3) ผู้เข้าร่วมอบรม ได้รู้เรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กระเป๋า ของตกแต่งบ้าน ของที่ระลึก และอื่นๆ

5.1.9 สรุปผลผลิตและผลกระทบที่ได้จากการจัดกิจกรรม

ผลผลิต

- 1) ประชาชนบ้านใหม่พัฒนาเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 31 คน
- 2) มีความรู้เรื่องการย้อมสีเส้นกกโดยใช้วิธีการถักเปีย เช่น เปีย 3 เปีย 4 และเปีย 5
- 3) มีความรู้การออกแบบลวดลาย การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก
- 4) ประชาชนประเมินความพึงพอใจผลการดำเนินกิจกรรมร้อยละ 91.34

ผลกระทบ

1) ประชาชนสามารถเยี่ยมชมเส้นนก ออกแบบลวดลายและทอเสื่ออกเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชนได้

5.1.10 แก้ไขปัญหาของหมู่บ้านตัวชี้วัดที่ตกเกณฑ์ด้านใด

1) ตัวชี้วัดที่ 8 การมีงานทำ

5.1.11 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอด / ปรับปรุง

1) เยี่ยมสืด้วยการถักแบบอื่นๆ เพื่อค้นหาความแตกต่างของสี โดยอาศัยฐานความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และเครื่องมือที่มีอยู่ภายในชุมชนให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

2) ใช้หลักการผสมสีทางสายตาจากสีของเส้นใยกระหว่างทอ เพื่อให้ได้สีที่ต่างจากเดิม

3) นำความรู้ด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มุ่งเน้นประโยชน์ใช้สอย ร่วมกับเทคนิคการถัก และทอเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความน่าสนใจ ตอบสนองวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนเมืองมากขึ้น

4) มุ่งเน้นกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ความประณีต ประโยชน์ใช้สอย และการขนส่ง เพื่อขยายสู่ตลาดต่างประเทศ

5.2 อบรมเชิงปฏิบัติการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากต้นไผ่ และด้านการตลาด

5.2.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและคณะทำงาน

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุขฎิ เทียมเทศ บุญมาสูงทรง

2) นายบุรีม หนูนัด

3) นางสาวณพรรณ ลินจุศิริ

4) นางสาวเกศชฎา ธงประชา

5) นางสาวสุมาลี เอกพล

5.2.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1) เพื่อสามารถกำหนดอัตลักษณ์ของเสื่อจากต้นไผ่หรือต้นกกได้

2) เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางการตลาดของเสื่อจากต้นไผ่หรือต้นกก

3) เพื่อสามารถคำนวณต้นทุนสินค้าและกำหนดราคาของเสื่อจากต้นไผ่หรือต้นกกได้

5.2.3 หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรม

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

5.2.4 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มแม่บ้านทอเสื่อจากต้นไผ่ บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

5.2.5 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

วันอังคารที่ 24 กรกฎาคม 2561

5.2.6 สถานที่ดำเนินโครงการ

ณ ศาลาหมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

5.2.7 กิจกรรมการดำเนินงาน

ได้รับความอนุเคราะห์จากสาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ให้ความรู้ในการกำหนดอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์ทางการตลาด การคำนวณต้นทุนสินค้าและกำหนดราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ แสดงดังภาพที่ 4.27



ภาพที่ 4.27 ภาพการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการตลาด

5.2.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

- 1) ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถกำหนดอัตลักษณ์ของเสื้อได้
- 2) ผู้เข้าร่วมอบรมมีความเข้าใจเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางการตลาดของเสื้อ
- 3) ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถคำนวณต้นทุนสินค้าและกำหนดราคาของเสื้อได้
- 4) ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดการรวมกลุ่มเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบที่มีอยู่ในพื้นที่ได้

5.2.9 สรุปผลผลิตและผลกระทบที่ได้จากการจัดกิจกรรม

ผลผลิต

- 1) ประชาชนบ้านใหม่พัฒนาเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 31 คน
- 2) มีความรู้ด้านการตลาด การกำหนดราคาสินค้าที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในท้องตลาด
- 3) ประชาชนประเมินความพึงพอใจผลการดำเนินกิจกรรมร้อยละ 91.34

ผลกระทบ

- 1) สามารถกำหนดราคาต้นทุนการผลิต และราคาขายได้

5.2.10 แก้ไขปัญหาของหมู่บ้านตัวชี้วัดที่ตกเกณฑ์ด้านใด

- 1) ตัวชี้วัดที่ 8 การมีงานทำ

5.2.11 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอด / ปรับปรุง

- 1) ส่งเสริมให้มีการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน เพื่อความยั่งยืนต่อไป
- 2) ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาครัฐ เพื่อต่อยอดให้ฐานการผลิตมั่นคง

6. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลทางการเกษตร

6.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและคณะทำงาน

- 1) นายพลเทพ เวงสูงเนิน
- 2) นายทยาวิรี หนูบุญ
- 3) นายยงยุทธ์ เสียงตั้ง
- 4) นายมงคลชัย คำปากดี
- 5) นายการัณย์ หอมชาติ
- 6) นายอภิชาติ โนนพลกรัง
- 7) นางสาวจาริณี จงปลื้มปิติ
- 8) นางสาวชลลดา คมไธสง

6.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- 1) เพื่อเพิ่มพูนความรู้หลักการทำงาน การใช้และการบำรุงรักษาเครื่องจักรกลทางการเกษตร
- 2) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถใช้และบำรุงรักษาเครื่องจักรกลทางการเกษตรได้อย่างถูกต้อง

6.3 หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรม

สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

6.4 กลุ่มเป้าหมาย

หมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

6.5 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ระหว่างวันที่ 24 – 25 พฤษภาคม 2561

6.6 สถานที่ดำเนินโครงการ

หมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

6.7 กิจกรรมการดำเนินงาน

ได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรจากสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร คณะวิศวกรรมศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ให้ความรู้ในเรื่องการตรวจสอบ การซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ และเครื่องจักรทางการเกษตร ประกอบด้วย เครื่องยนต์เบนซิล เช่น เครื่องตัดหญ้า เครื่องตัดท่อน้ำมันสำหรับหลัง เครื่องยนต์เล็ก รถแทรกเตอร์ หินเจียร แสดงดังภาพที่ 4.28



ภาพที่ 4.28 การอบรมเชิงปฏิบัติการการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลทางการเกษตร

6.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

- 1) ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ และเข้าใจการบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องจักรทางการเกษตรตามระยะเวลา
- 2) ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ด้านการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องจักรและสามารถซ่อมบำรุงรักษาเบื้องต้นได้
- 3) ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงและสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.9 สรุปผลผลิตและผลกระทบที่ได้จากการจัดกิจกรรม

ผลผลิต

- 1) ประชาชนบ้านใหม่พัฒนา เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 30 คน
- 2) มีความรู้ในการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องจักรทางการเกษตรเบื้องต้น
- 3) ประชาชนประเมินความพึงพอใจผลการดำเนินกิจกรรมร้อยละ 74.81

ผลกระทบ

- 1) สามารถซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องจักรทางการเกษตรเบื้องต้นได้
- 2) ลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องจักรทางการเกษตร

6.10 แก้ไขปัญหาของหมู่บ้านตัวชีวิตที่ตกเกณฑ์ด้านใด

- 1) ตัวชี้วัดที่ 8 การมีงานทำ

6.11 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอด / ปรับปรุง

เนื่องจากหมู่บ้านใหม่พัฒนาส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรในการประกอบอาชีพ จึงควรมีการส่งเสริมความรู้ในการใช้และซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมความรู้ช่างรุ่นเก่าและสร้างช่างรุ่นใหม่ประจำหมู่บ้าน ซึ่งจะส่งผลให้หมู่บ้านมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด

7. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำเกษตรอินทรีย์

7.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและคณะทำงาน

- 1) นางชนิดา เยรัมย์
- 2) นางสาวเดือนเพ็ญ วงศ์สอน
- 3) นางสาวนิตยา ปิติวิทยากุล
- 4) นางสาวทศพร ศิริษะภูมิ
- 5) นางสาววริศา พิลาโฮม

7.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- 1) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต และขยายเชื้อจุลินทรีย์อย่างง่ายสำหรับใช้ป้องกันกำจัดโรค และแมลงศัตรูพืช

2) เพื่อส่งเสริมการใช้เชื้อจุลินทรีย์ในการควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช และลดการใช้สารเคมีที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพและสภาพแวดล้อม

7.3 หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรม

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตรและสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

7.4 กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรบ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

7.5 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

วันที่ 15 มิถุนายน 2561

7.6 สถานที่ดำเนินโครงการ

ศาลาประชาคมบ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

7.7 กิจกรรมการดำเนินงาน

ได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรจากสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตรและสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมในหัวข้อดังนี้

1) การผลิตและขยายเชื้อจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ (เชื้อราไตรโคเดอร์มาและเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส) และการนำไปใช้ป้องกันกำจัดโรคพืช

2) การผลิตและขยายเชื้อจุลินทรีย์ (เชื้อราเขียวเมตาไรเซียมและเชื้อแบคทีเรียบีที) และการนำไปใช้กำจัดแมลงศัตรูพืช

3) การทำปุ๋ยหมักจากเศษใบไม้และฟางข้าว

4) การทำปุ๋ยน้ำชีวภาพจากเศษผักผลไม้

5) การทำฮอร์โมนเร่งการเจริญเติบโตของพืช

แสดงดังภาพที่ 4.29



ภาพที่ 4.29 อบรมเชิงปฏิบัติการการทำเกษตรอินทรีย์

7.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

ผู้เข้าร่วมอบรมร้อยละ 60 สามารถผลิตและขยายเชื้อจุลินทรีย์ที่ใช้ควบคุมโรคและแมลงศัตรูของพืชได้ รวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อเป็นการลดการใช้สารเคมี ลดต้นทุนในการซื้อสารเคมีได้

7.9 สรุปผลผลิตและผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดกิจกรรม

ผลผลิต

- 1) ประชาชนหมู่บ้านหนองหลักเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 47 คน
- 2) ได้ความรู้และวิธีการผลิตและขยายเชื้อจุลินทรีย์อย่างง่ายเพื่อป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช
- 3) ได้ความรู้และวิธีการผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำชีวภาพ
- 4) ประชาชนประเมินความพึงพอใจผลการดำเนินกิจกรรมร้อยละ 81.18

ผลลัพธ์

- 1) ลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช
- 2) สามารถผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำชีวภาพ
- 3) สามารถลดต้นทุนทางการเกษตรได้

7.10 แก้ไขปัญหาของหมู่บ้านตัวชีวิตที่ตกเกณฑ์ด้านใด

- 1) ตัวชี้วัดที่ 8 การมีงานทำ

7.11 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอด / ปรับปรุง

-

8. กิจกรรมติดตามผลการดำเนินงานโครงการ

8.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและคณะทำงาน

งานบริการวิชาการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

8.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

เพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการภายหลังจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมาเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว

8.3 หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรม

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

8.4 กลุ่มเป้าหมาย

หมู่บ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก, หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป และหมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

8.5 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

- 1) วันที่ 31 สิงหาคม 2561
- 2) ระหว่างวันที่ 6-7 กันยายน 2561

8.6 สถานที่ดำเนินโครงการ

- 1) หมู่บ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
- 2) หมู่บ้านใหม่ปฏิรูป ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
- 3) หมู่บ้านใหม่พัฒนา ตำบลโนนรัง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

8.7 กิจกรรมการดำเนินงาน

1) ติดต่oprสานงานกับผู้ใหญ่บ้านเพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมกิจกรรมกรอกข้อมูลติดตามผลการดำเนินโครงการ

2) ลงพื้นที่ตามบ้านเพื่อติดตามและสอบถามข้อมูลผลการนำไปใช้ประโยชน์ แสดงดังภาพที่ 4.30



ภาพที่ 4.30 ลงพื้นที่ติดตามและประเมินผลกิจกรรมโครงการ

8.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินกิจกรรม

1) ทำให้ทราบผลการดำเนินงานกิจกรรมโครงการอย่างชัดเจน อันจะเป็นข้อมูลไปสู่การตัดสินใจในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาต่อยอดต่อไป

8.9 สรุปผลผลิตและผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดกิจกรรม

ผลผลิต

ติดตามผลการปฏิบัติงานจากการจัดกิจกรรมให้กับหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา อำเภอยุวมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหนองหลัก ตำบลหนองหลัก บ้านใหม่พัฒนา ตำบล โนนรัง และบ้านใหม่ปฏิรูป ตำบลโนนรัง

ผลลัพธ์

นำผลการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรค มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้กับชุมชนและสังคมในครั้งต่อไป

9. กิจกรรมที่โดดเด่นในการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน (Best Practice)

9.1 กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน

ความโดดเด่นของกิจกรรม คนส่วนใหญ่ในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เช่น การเขียนถึงปัญหา การแก้ไขปัญหา การกำหนดวิสัยทัศน์ และร่วมกันคิดแผนงาน/โครงการ เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาของหมู่บ้าน รวมทั้งวิทยากรได้สอดแทรกแนวความคิดการแก้ไขปัญหาชุมชน เช่น ด้านการปรับแนวคิด ทักษะคติความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาอาชีพของคนในชุมชน

9.2 กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ต้นไหล

ความโดดเด่นของกิจกรรม จากการอบรมเยี่ยมสี่และทอเสื่อจากต้นไหล หรือ ต้นกก เป็นระยะเวลาทั้งหมด 5 วัน กลุ่มแม่บ้านบ้านใหม่พัฒนาได้เรียนรู้เทคนิคการย้อมสีแบบใหม่ เรียนรู้การประสานสีทางสายตาด้วยเทคนิคการเรียงสีของเส้นใยกกแบบต่างๆ ทำให้เสื่อที่ทอออกจากภูมิปัญญาท้องถิ่นมีรูปแบบหลากหลายและมีเสน่ห์น่าสนใจกว่าเดิม เกิดแนวทางที่จะนำเทคนิคการย้อมแบบใหม่ไปใช้ร่วมกับการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของใช้-ของตกแต่งบ้าน หรือผลิตภัณฑ์ของใช้อื่นๆได้อีก เช่น ของที่ระลึก, เพอร์นิเจอร์, สินค้าแฟชั่น และอื่นๆ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มแม่บ้านบ้านใหม่พัฒนา และเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพให้แก่ผู้ที่สนใจได้มากขึ้น

9.3 กิจกรรมปรับกระบวนการทัศนคติตามวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความโดดเด่นของกิจกรรม จากการดำเนินกิจกรรมปรับกระบวนการทัศนคติตามวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ด้านการเกษตรและหลักการใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างแรงบันดาลใจ เกิดความไว้วางใจ เชื่อมั่น และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน เป็นอย่างดี แสดงให้เห็นว่า การปรับแนวความคิด การสร้างความเข้าใจ การสร้างความรู้ และการสร้างคน เป็นปัจจัยสำคัญหลักในการพัฒนา และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ต่อไป

ส่วนที่ 5

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหาและอุปสรรค

1. คนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ทำให้มีปัญหาด้านการต่อยอด
2. ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมมีจำกัด
3. คนในชุมชนส่วนใหญ่ต้องออกไปประกอบอาชีพ ทำให้มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ชุมชนสามารถนำหลักการด้านต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยส่งเสริม หรือสนับสนุนไปพัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืนได้
2. ชุมชนควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ
3. ผลិតภักข์ของชุมชนควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่นเพิ่มเติม ทั้งในด้านการตลาด และด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง